

Vitamin D Supplements and Prevention of Cancer and Cardiovascular Disease: This

.article was published on November 10, 2018, at NEJM.org

DOI: 10.1056/NEJMoa1809944

در قالب یک کارآزمایی بالینی از نوع طرح عاملی دو در دو (دو بازوی اصلی که هر بازو خود از دو زیر مداخله تشکیل شده-بازوی اول نصف افراد ویتامین دی و امگا ۳ و نصف دیگر ویتامین دی و پلاسبوی امگا ۳ دریافت کردند و در بازوی دوم نصف افراد پلاسبوی ویتامین دی و امگا ۳ و نصف دیگر هر دو پلاسبوی امگا ۳ و ویتامین دی را دریافت کردند) بر روی ۲۵۸۷۱ بر روی مردان بالای ۵۰ سال و زنان بالای ۵۵ سال که با میانگین ۵.۳ سال (حداقل ۳.۸ و حداکثر ۶.۱ سال پیگیری) پیگیری شدند اثر پیشگیری کنندگی ویتامین دی را در سرطان و پیامدهای قلبی عروقی و خطر مرگ ناشی از آنها بررسی کردند.

توضیحات زیر بخش روش های آماری بخش مواد و روش ها و یافته ها مبتنی بر آنها

۱- متغیرهای عددی را با میانگین و انحراف معیار و متغیرها غیر عددی با تعداد و درصد گزارش شدند و در بین گروه های مطالعه (دو دسته اصلی فوق) به ترتیب با آزمون تی دو نمونه مستقل (برای مقایسه میانگین متغیرهای عددی نرمال بین دو گروه استفاده می شود و برای متغیرهای غیر نرمال از متناظر غیرپارامتری آن یعنی من-ویتنی استفاده می شود) و با آزمون کای دو مقایسه شده اند. در جدول یک متغیرهای عددی مثل سن، شاخص توده بدنی و ... با میانگین و انحراف معیار گزارش شدند که تفاوت معنی داری بر اساس آزمون تی بین دو گروه وجود نداشته است و متغیرهای غیر عددی مثل جنسیت، نژاد و ... با تعداد و درصد گزارش شدند و بر اساس آزمون کای دو تفاوت معنی داری بین آنها دیده نشده است.

۲- در بررسی اثر مصرف ویتامین دی بر پیشگیری از خطر ابتلا به انواع سرطان و مرگ ناشی از بیماری های قلبی-عروقی و بروز این حوادث از رگرسیون کاکس و منحنی بقای کاپلان-مایر استفاده شده است. رگرسیون کاکس هنگامی استفاده می شود که در قالب مطالعات پیگیرانه مداخله ای و کوهورت که افراد در طول زمان پایش می شوند تا بروز یک پیامد در آنها ثبت شود و عواملی که با بروز این پیامد در ارتباط هستند بررسی می شود متغیر پاسخ در این مدل رگرسیونی یک متغیر کیفی دو حالتی: (در پژوهش حاضر بروز/عدم بروز و مرگ/عدم مرگ ناشی از بیماری های قلبی-عروقی و ابتلا/عدم ابتلا به سرطان) است و قرار است مشخص شود چه متغیرهایی مستقل یا پیش بینی کننده (در پژوهش

حاضر مصرف/عدم مصرف ویتامین دی -در نمودار ۱ پانل های A و B) با آن ارتباط دارند. در این رگرسیون رابطه متغیرهای مستقل با پاسخ در قالب شاخصی بنام HR (خطر نسبی) گزارش و منعکس می گردد و مقادیر بزرگتر از یک این شاخص برای متغیرهای مستقل به معنی ارتباط مستقیم آن متغیرهای مستقل با پیامد مورد بررسی یا عامل خطر (Risk factor) بودن آنها است و اگر کمتر از یک باشد به معنی محافظتی (Protective) بودن عامل است و اگر فاصله اطمینان مربوطه، عدد یک را شامل نباشد رابطه متغیر مستقل با متغیر پاسخ معنی دار است. در جدول دو که مقایسه دو گروه اصلی از نظر پیامدهای قلبی-عروقی و انواع سرطان انجام شده است بر اساس نرخ های بروز و مقادیر HR ، خطر بروز در گروه مصرف ویتامین دی پایین تر است اما این خطر با توجه به فاصله اطمینان های مربوطه بطور معنی داری از گروه دارونما پایین تر نبوده است و در جدول ۳ که تحلیل های زیر گروهی در رده های سنی، جنسی، نژادی و ... انجام شده است و مقایسه عملکرد پیشگیرانه ویتامین دی در برابر دارونما انجام شده است باز هم خطر بطور معنی داری در همه زیر گروه های مورد بررسی که مصرف کننده ویتامین دی بوده اند پایین تر نبوده است. در نمودارهای پانل A و B هم بر اساس HR و فاصله اطمینان مربوطه تفاوت معنی داری را در نرخ خطر بروز این پیامدها در دو گروه نمی بینیم.

دکتر آوات فیضی - دانشگاه علوم پزشکی اصفهان - ۶-۱۱-۹۷